

SEKTOR ZA POREZE

Broj: 04 17-3005/06

Banjaluka, 18.05.2006. godine

SVIM ORGANIZACIJSKIM JEDINICAMA SEKTORA ZA POREZE

PREDMET: Srazmjerni odbitak ulaznog poreza u prvoj godini primjene Zakona o PDV-u, objašnjenje

Obveznici poreza na dodanu vrijednost koji vrše oporezivi promet i promet oslobođen plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza u prvim mjesecima primjene Zakona o PDV-u („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05 i 35/05) našli se se pred nedoumicom kako pravilno primjeniti članak 80. Zakona. Pojedina neutemeljena tumačenja u smislu da nema srazmjernog odbitka ulaznog poreza prema članku 80. Zakona, su krajnje neprihvatljiva i nerazumna te su izazvala velike dileme kod poreznih obveznika koji mogu koristiti srazmjerni odbitak.

Naime, iako je u podnaslovu pomenutog članka namjera zakonodavca očito bila suspendovati članak 33. Zakona u prvih šest mjeseci primjene Zakona, **ne radi se o suspenziji prava na srazmjerni odbitak**, već o suspenziji načina utvrđivanja dijela poreza koji se može odbiti po općem pravilu propisanom člankom 33. Zakona. Također, pogrešno pozivanje na članak 52. Zakona (koji propisuje povrat PDV-a), umjesto na članak 33., izazvalo je dodatnu konfuziju kod poreznih obveznika. Iz sadržaja same zakonske odredbe (članak 80. Zakona) postoji mogućnost cijeniti na koji način vršiti odbitak dijela ulaznog poreza (koji se „koristi“ na oporezive i neoporezive promete) do 30.6.2006. godine.

U vezi s navedenim, a u cilju jednoobraznog pristupa u vezi sa srazmjernim odbitkom ulaznog poreza u prvoj godini primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost, dajem sljedeće objašnjenje:

Sukladno članku 32. stavak (2) Zakona obveznik ima pravo odbiti cjelokupni iznos PDV-a koji je obvezan da plati ili ga je platio prilikom kupovine dobara ili usluga od drugog obveznika ili prilikom uvoza dobara, pod uvjetom da ta dobra, odnosno usluge koristi za promet dobara i usluga koji podliježe plaćanju PDV-a. Također, sukladno stavku (5) istoga članka, obveznik PDV-a ima pravo na odbitak ulaznog poreza na promet dobara i usluga koje su oslobođene plaćanja PDV-a prema članku 26. stavak (1) točka 7. i člancima 27. i 28. Zakona.

S druge strane, stavkom (4) točka 1. istoga članka obveznik ne može ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza na promet dobara i usluga koje su oslobođene od plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza.

Dakle obveznicima je uvijek dozvoljeno da u potpunosti odbijaju obračunati PDV na nabave koje se isključivo koriste za vršenje prometa dobara i usluga oporezivih (standardnom i/ili nultom stopom) prema Zakonu o PDV-u. Međutim, u slučaju nabavi koje će u potpunosti biti korištene za vršenje prometa oslobođenih od plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza, obveznik nema pravo na odbitak obračunatog PDV-a na takve nabave.

Srazmjerni odbitak ulaznog poreza može se koristiti u slučajevima kada nije moguće utvrditi da li su isporučena ili uvezena dobra i primljene usluge korištene da bi se izvršio promet dobara i usluga s pravom ili bez prava na odbitak ulaznog poreza. Ukoliko obveznik koristi dobra i usluge u vršenju „mješovitih“ (i oporezivih i neoporezivih) prometa, u tim slučajevima on ima pravo da na takve ulazne promete izvrši srazmjerni odbitak ulaznog poreza.

Člankom 80. Zakona o PDV-u propisano je da se do 30.6.2006. godine **odbitak dijela ulaznog poreza utvrđuje na temelju stvarnih podataka** o izvršenom prometu dobara i usluga koje podliježu plaćanju PDV-a. Znači srazmjerni odbitak ulaznog poreza u slučaju nabavi koje se koriste za vršenje prometa dobara i usluga sa pravom i bez prava na odbitak ulaznog poreza može se utvrditi isključivo na bazi stvarnih podataka o oporezivom prometu (prometu sa pravom na odbitak ulaznog poreza) i to do 30.6.2006. godine.

Stvarni podatci su oni podatci kojim obveznik raspolaže u smislu oporezivog i ukupnog prometa u svakom obračunskom periodu (kalendarski mjesec), te se srazmjerni odbitak može utvrditi na način da se u odnos stave oporezivi promet i ukupan promet za obračunski period u kojem se vrši srazmjerni odbitak ulaznog poreza.

Primjenom procenta srazmjernog odbitka utvrđenog za svaki obračunski period na ulazni PDV obračunat na nabave u obračunskom periodu za koji se procenat utvrđuje a koje obveznik koristi za promete dobara i usluga sa i bez prava na odbitak ulaznog poreza, obveznik će vršiti srazmjerni odbitak ulaznog poreza utvrđen na osnovu stvarnih podataka.

1.7.2006. godine prestaje suspenzija članka 33. Zakona, tj. obveznici koji vrše promet dobara i usluga sa i bez prava na odbitak ulaznog poreza imaju mogućnost utvrditi srazmjerni odbitak ulaznog poreza kako je to propisano pomenutim člankom. Međutim, obzirom da se procenat srazmjernog odbitka utvrđuje na temelju podataka iz prethodne godine (kojih očito nećemo imati jer će isteći samo 6 mjeseci primjene Zakona), nužno će se morati primijeniti stavak (6) članka 33. u smislu da će Uprava za neizravno oporezivanje odrediti procenat srazmjernog odbitka na temelju izjave obveznika. Procenat utvrđen od strane Uprave primjenjivati će se do 31.12.2006. godine.

Dakle, porezni obveznici koji žele iskoristiti pravo na srazmjerni odbitak u periodu 1.7.-31.12.2006. godine bit će obvezni dostaviti izjavu sa predloženim procentom srazmjernog odbitka koji će u konačnici odrediti Uprava. Obzirom na raspoloživost podataka iz prvih šest mjeseci 2006. godine, Uprava će potvrditi procenat srazmjernog odbitka iz izjave ili isti odrediti ukoliko utvrdi odstupanja u odnosu na raspoložive podatke.

Pomoćnik direktora
Dinko Ćorluka

1. Naslovu
2. 01/1
3. 01/2
4. 04
5. a/a